

Jaarstukken 2020

20-07-2021

Definitief vastgesteld dd. 8 juli 2021

3.4.6 Definities en begrippen

De belangrijkste definities en begrippen in deze paragraaf zijn:

Risico's

Risico is de onzekerheid, dat zich een gebeurtenis voordoet met positieve of negatieve (financiële) effecten. In het kader van het weerstandsvermogen zijn over het algemeen voornamelijk eventuele negatieve financiële effecten van belang. Een uitzondering daarop zou bijvoorbeeld de mogelijke positieve afronding van de exploitatie van één of meer projecten kunnen zijn.

Rubricering van risico's

Risico's kunnen ingedeeld worden naar kans op het voorkomen van het risico en het verwachte financiële gevolg als het zich voordoet. Deze indeling geeft richting aan de benodigde actie die hier bij hoort. Dat kan in het volgende overzicht worden samengevat.

Kans op een risico	Financieel gevolg	Benodigde actie
Klein	Klein	Geen
Klein	Groot	Bijzondere aandacht
Groot	Klein	Frequentie verlagen
Groot	Groot	Vermijden

Kleine kans op een kleine schade

Deze risico's kunnen relatief eenvoudig uit de lopende exploitatie worden gedekt. Het instellen van voorzieningen of het afsluiten van een verzekering is in de meeste gevallen niet rendabel.

Kleine kans op een grote schade

Doordat deze risico's met een lage frequentie voorkomen, zijn ze moeilijk te voorspellen. Het is belangrijk voor deze risico's middelen te reserveren teneinde de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen.

Grote kans op een kleine schade

De impact van deze risico's is niet groot. Probleem is echter dat deze risico's zich relatief frequent voordoen. Om het risicoprofiel van de gemeente te verbeteren is het bij deze categorie dan ook zaak de frequentie van deze risico's te verlagen.

Grote kans op een grote schade

Allereerst moet getracht worden deze risico's te vermijden. Risico's uit deze categorie doen zich vrijwel zeker voor en zijn bijna meer een zekerheid dan een risico. Het verdient dan ook aanbeveling deze risico's zo veel mogelijk af te dekken middels het instellen van een voorziening. Dan moet het risico wel goed te kwantificeren zijn, want de omvang van een voorziening moet altijd overeenkomstig de onderliggende verplichting zijn. Deze risico's zijn bijna niet te verzekeren, omdat er waarschijnlijk geen verzekeraar te vinden zal zijn, die het risico wil overnemen tegen een aanvaardbare premie.

Positieve risico's

Behalve dat risico's de continuïteit van de organisatie bedreigen, is het ook mogelijk dat er door het nemen van risico's kans op winst ontstaat, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van projecten. Ook kunnen zich bijvoorbeeld meevallers met betrekking tot de

uitkeringen uit het Gemeentefonds voordoen. Aangezien dergelijke meevallers niet zeker zijn, mogen deze niet meegenomen worden in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Kans op het optreden van een risico

Zodra bepaald is waar risico's worden gelopen, moet worden vastgesteld hoe groot de kans is dat de verschillende risico's zich zullen voordoen.

Klasse	Kans	Frequentie	Risico kans
1	Onwaarschijnlijk	< 1 keer per 10 jaar	10%
2	Mogelijk	1 keer per 5 - 10 jaar	30%
3	Komt geregeld voor	1 keer per 2 - 5 jaar	50%
4	Waarschijnlijk	1 keer per 1 - 2 jaar	70%
5	Vrijwel zeker	> 1 keer per jaar	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal aan te geven is, is bij de bepaling van de gemiddelde risicokans gerekend met een variatiebreedte van 20%. Het financiële gevolg van een risico wordt bepaald door de gemiddelde risicokans te vermenigvuldigen met het maximale risicobedrag. Op die manier wordt het mogelijk een op de actuele risico's gefundeerde vergelijking op te stellen tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

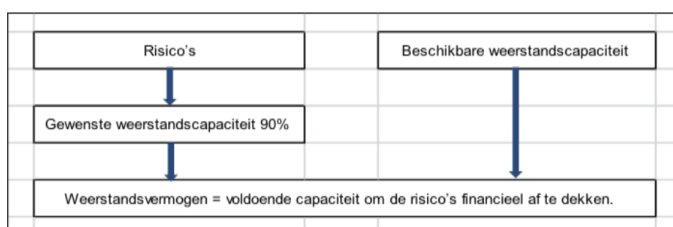
Dit omvat alle middelen, waarover de gemeente kan beschikken om eventuele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid aangepast behoeft te worden. De weerstandscapaciteit kent een incidenteel en een structureel deel.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de verwachte financiële gevolgen van de benoemde niet op andere wijze gedekte risico's.

Berekening beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beiden wordt in onderstaand figuur weergegeven.

De beschikbare weerstandscapaciteit kan in principe uit vijf elementen bestaan:

- Reserves,
- Onbenutte inkomstenbronnen,
- Begrotingsruimte,
- Bezuinigingsmogelijkheden,